

Bijstandsschulden

Inzichten uit 5 jaar onderzoek.

Ruim 286.000 personen hebben een openstaande bijstandsschuld bij de gemeente, met een totale waarde van **1,4 miljard euro**. Bijstandsschulden ontstaan door **terugvordering** van de bijstandsuitkering en door verstrekte **bijstandsleningen**. Wij onderzochten wie deze schulden hebben, hoe ze ontstaan en de effecten van afboeking.

Wie heeft bijstandsschulden?

1 op de 5 bijstandsgerechtigden heeft bijstandsschulden

Gemiddelde openstaande schuld: **6.600 euro**

2 op de 3 heeft een schuld boven de 1000 euro

Betreft vaak mensen in kwetsbare positie

Behoort tot een huishouden met schuldenproblematiek

Ontvangt een bijstandsuitkering

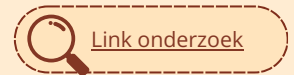
Gebruikt medicatie voor drie of meer chronische aandoeningen

Ontvangt inkomen uit werk

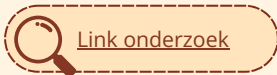
Gebruikt medicatie voor mentale gezondheidsproblemen

Hoe ontstaan bijstandsschulden?

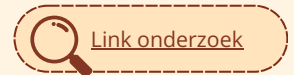
Belangrijke momenten

- Bijstandsschulden ontstaan veelal bij de start en het einde van de bijstandsuitkering.
- Bijstandsschulden zijn daarmee deels inherent aan het bijstandssysteem.

Rol gemeentelijk beleid

- De kans op bijstandsschulden hangt mede af van de gemeente waar iemand woont.
- Verklaring: Verschillen in beleid en uitvoering rond informatievoorziening, bijzondere bijstand, handhaving, terugvordering, incasso en kwijtschelding.

Wat zijn de effecten van afboeking?

Mentale gezondheid

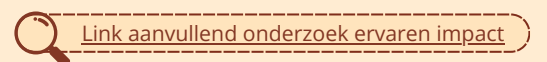
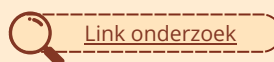
13% (1,1 procentpunt) minder medicijngebruik voor mentale gezondheidsproblemen.*

* Enige voorzichtigheid is geboden bij de interpretatie van deze resultaten

Bij hoge bijstandsschulden

Mensen met hoge bijstandsschulden hebben grotere kans op werk na afboeking.

Wat betekent dit voor beleid?

Zet in op preventie: proactieve communicatie over terugvorderingsrisico's en snelle administratieve verwerking van wijzigingen in inkomen en leefsituatie.

Weeg bij wet- en regelgeving rondom handhaving, terugvorderingen, boetes en kwijtschelding expliciet de nadelige gevolgen van bijstandsschulden mee.

Overweeg bijzondere bijstand als gift in plaats van lening te verstrekken.